

IV JORNADA **En plenes facultats**

SEX & DRUGS

25 anys de viatge en la prevenció amb joves

Organitza:

Finança:

Subdirecció General d'Addiccions, VIH, ITS i Hepatitis Viriques

Generalitat de Catalunya **Salut** / Agència de Salut Pública de Catalunya

Col·labora:

Àrea de Feminismes i Igualtat

Organitza:

Finança:

Subdirecció General d'Adiccions, VIH, ITS
i Hepatitis Víriques

Col·labora:

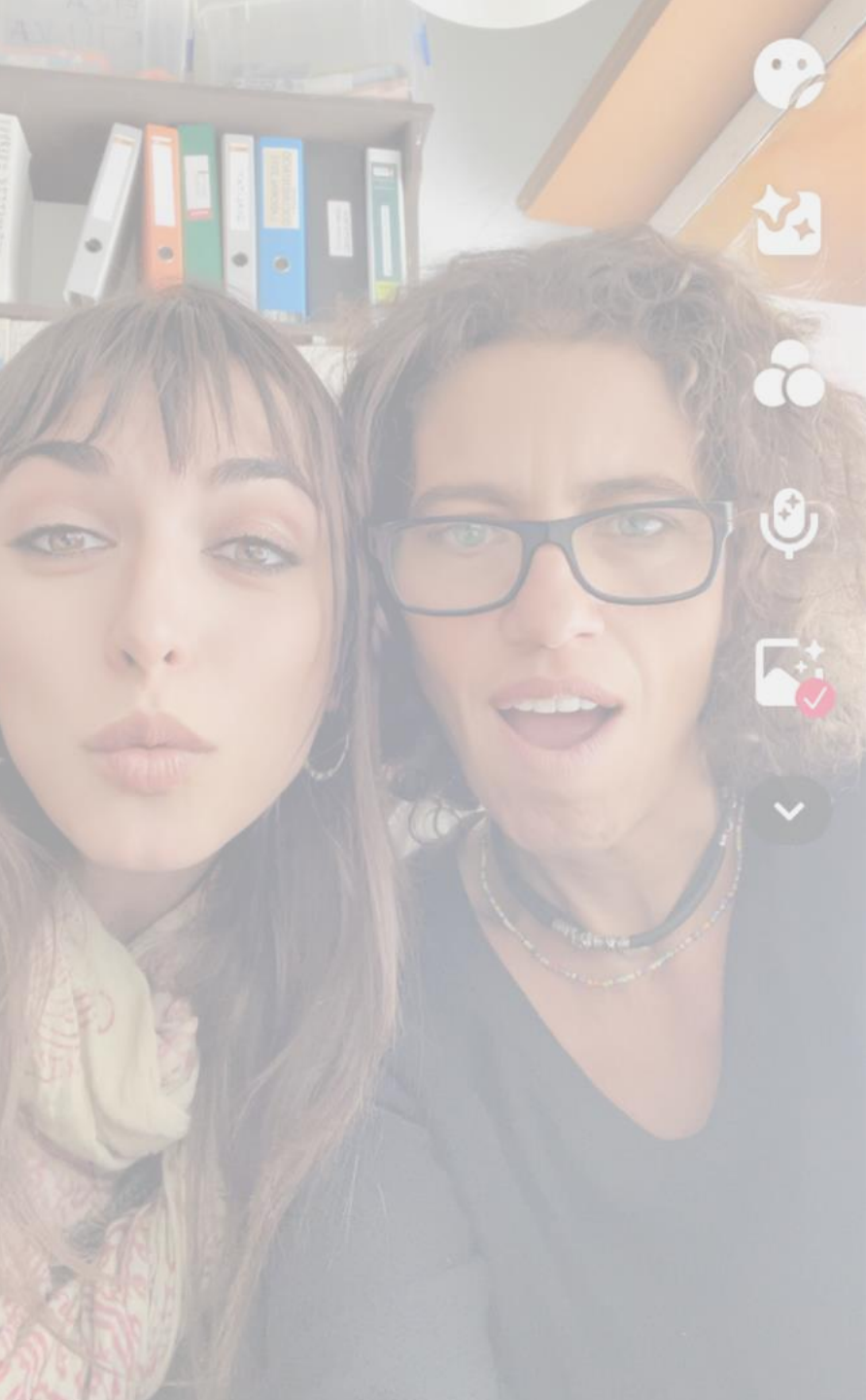
IV JORNADA **En plenes facultats**

SEX & DRUGS

25 anys de viatge en
la prevenció amb joves

**Cap a on anem en el treball de la prevenció?
Panorama i reptes de la prevenció en pantalles**

Modera: Paula Sandoval García. Projecte En Plenes Facultats. Fundació Salut i Comunitat
Ester Angelats i Judith Pardo. Cooperativa Eines Serveis Socioeducatius

Qui som?

JUDITH PARDO

Educadora social especialitzada en educació emocional. Coordinadora de projectes integrals de prevenció.

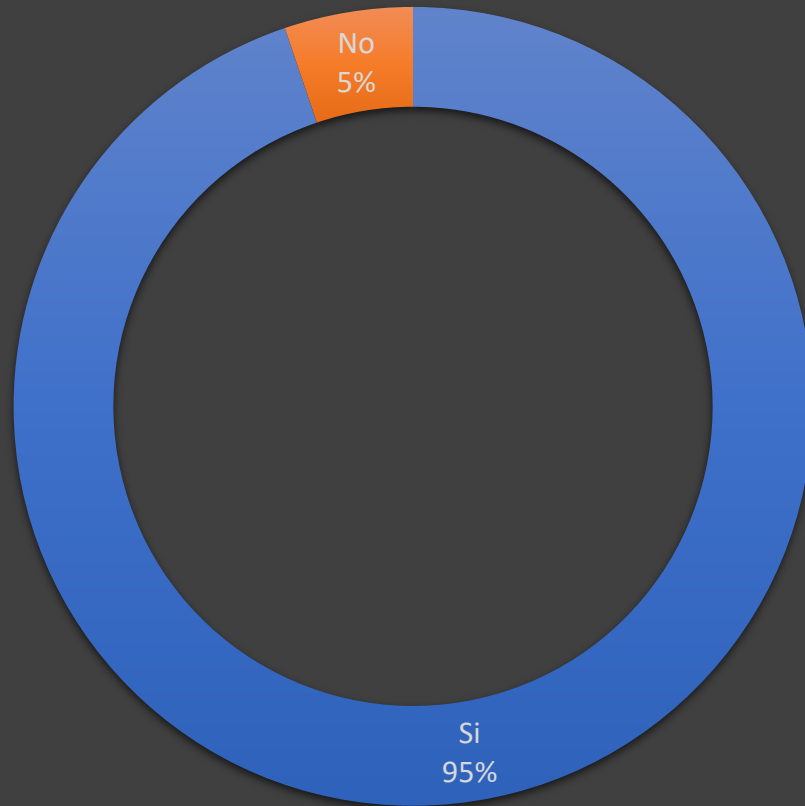

ESTER ANGELATS

Criminòloga especialitzada en assetjament entre iguals i usos de pantalles. Tècnica de prevenció.

Ús del telèfon mòbil

■ CANTIDAD DE DISTRACCIÓN

EDAT MITJA D'ACCÉS AL PRIMER MÓBIL: 10,96 anys

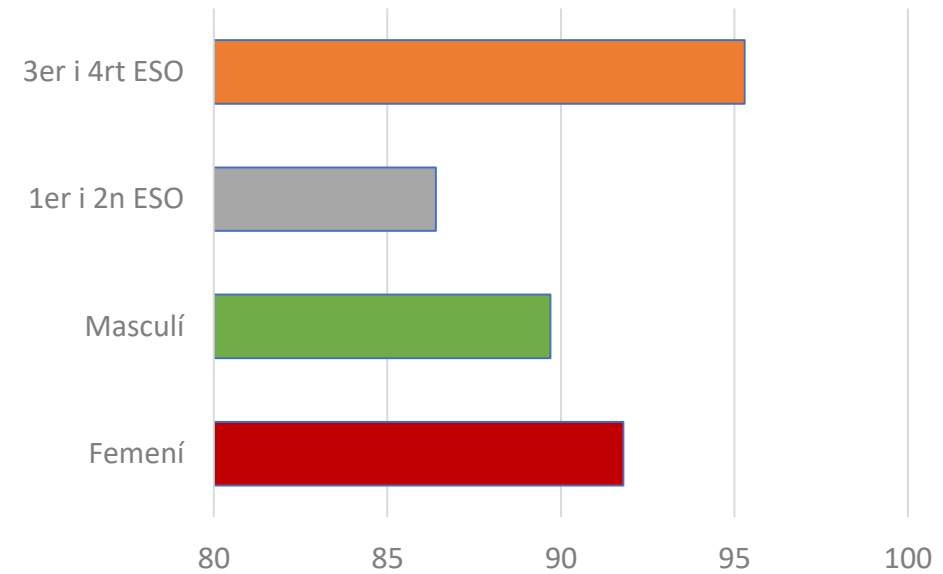
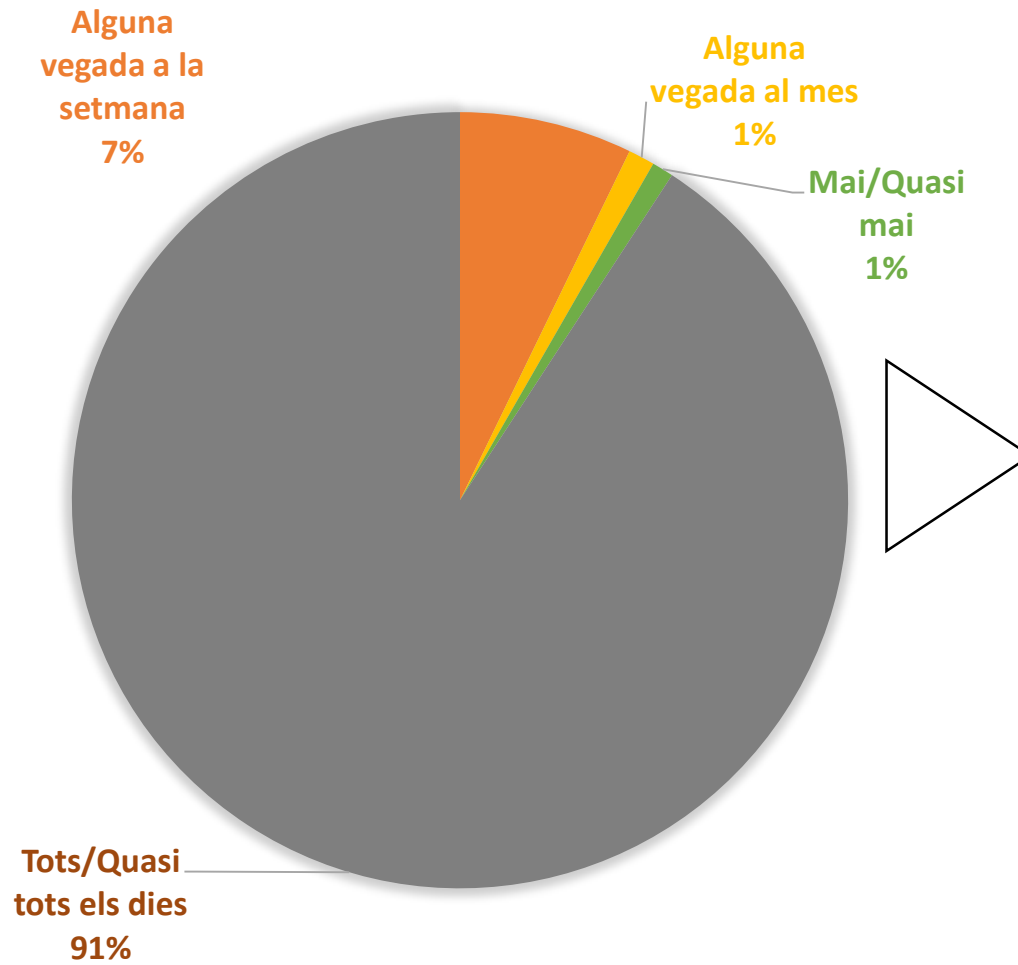
Gènere:

Femení: 95,5%

Masculí: 94,2%

El 59,1% el porten a l'institut i el 73,3% és alumnat de 3er i 4rt d'ESO

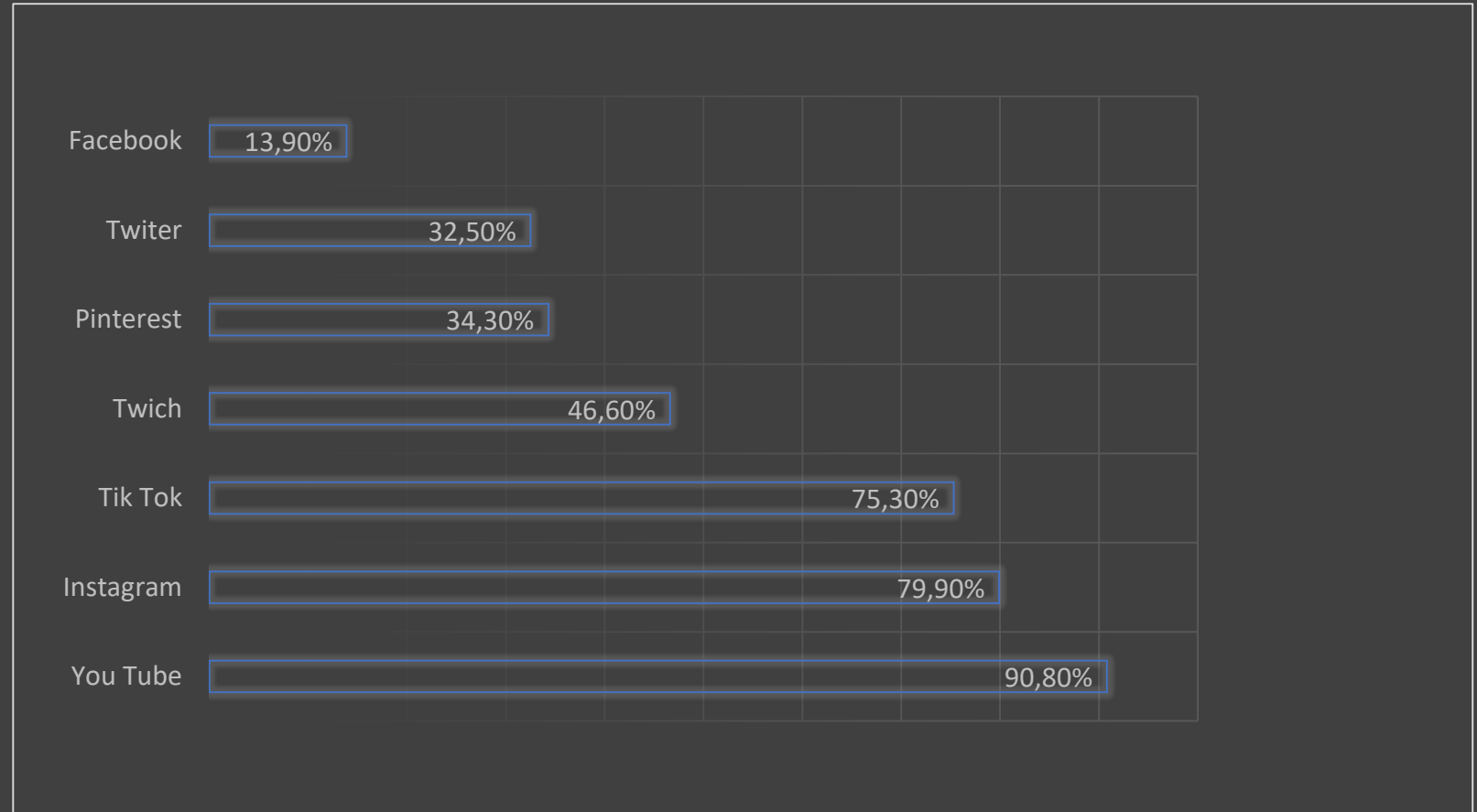
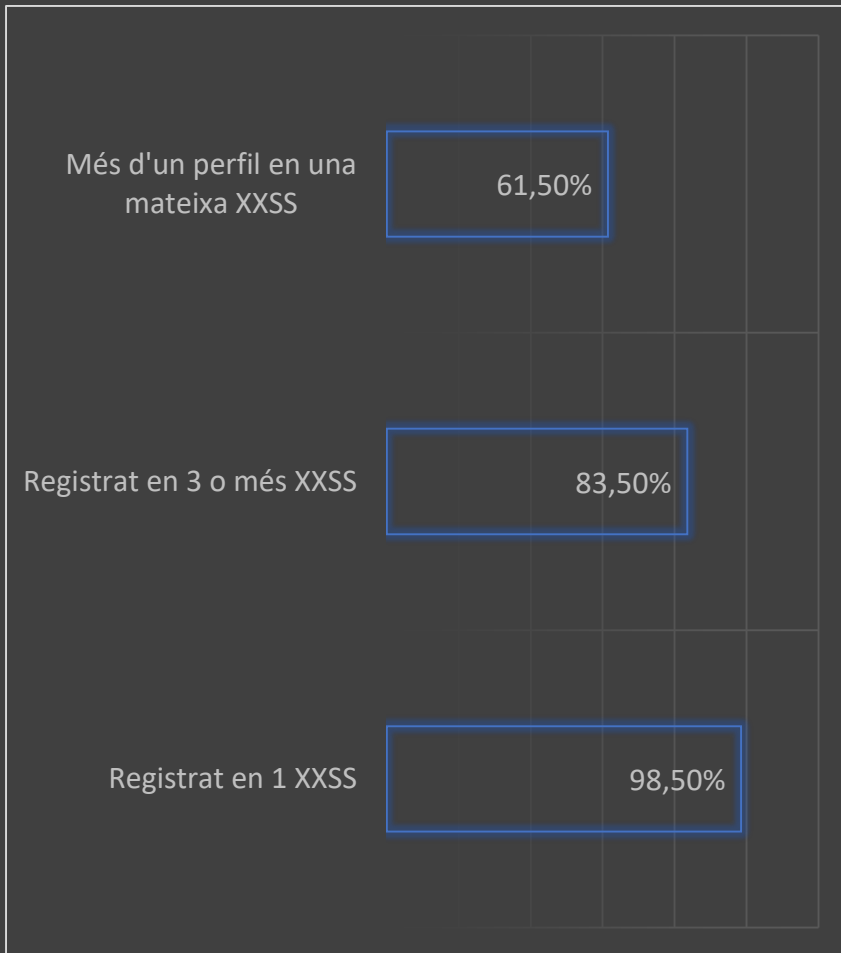
Freqüència de connexió a internet

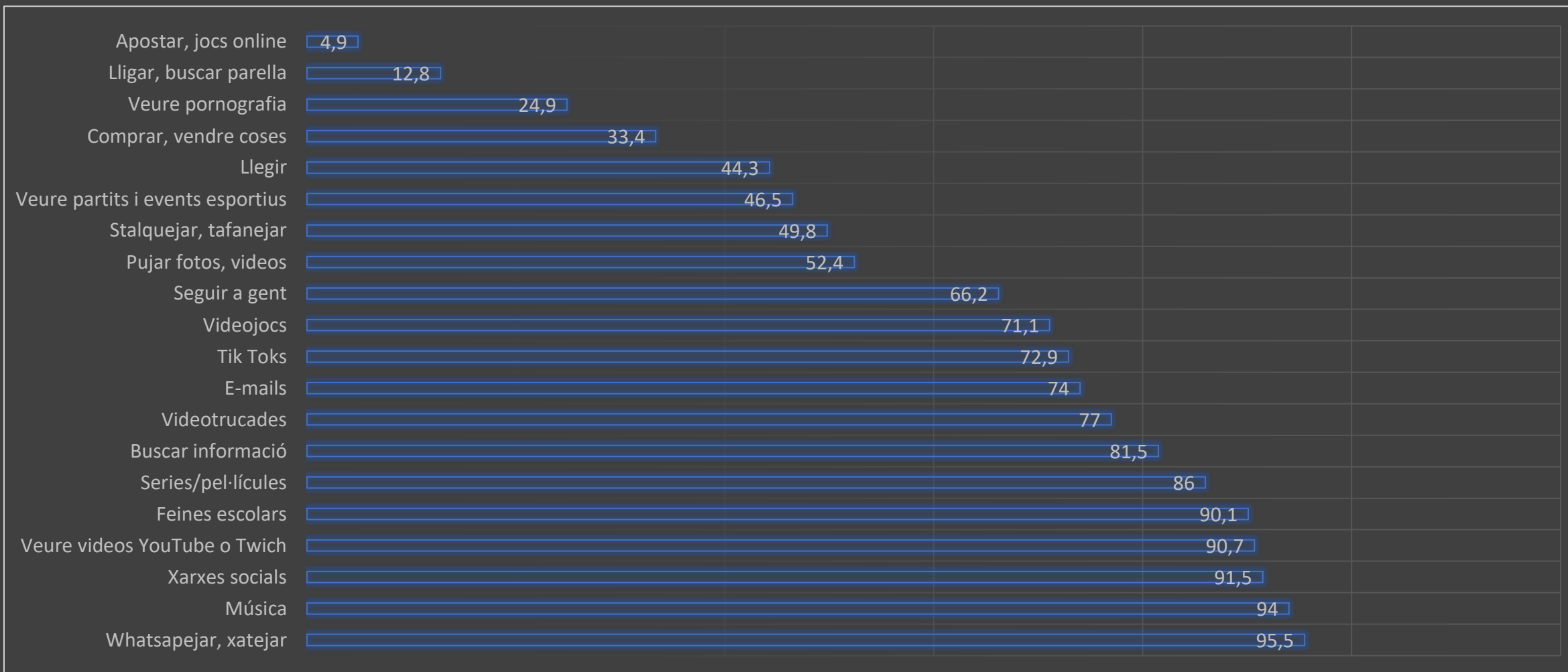
El 98% disposa d'internet a casa

Ús de les xarxes socials

Què fan a la xarxa?

PANORAMA ACTUAL

Usos de pantalles? → Entendre'ls de forma particular

**Ja no té sentit parlar de vida online i vida offline com dues realitats separades.*

Motivacions d'ús (relacionals, entreteniment, aprenentatge, professionals, funcionals, emocionals...)

Entorns digitals

Xarxes socials (Quines? Amb quina motivació?)

Videojocs (Categories, motivacions, edats, afició, passió?...)

Jocs d'aposta

Diferències d'ús

Ús equilibrat i saludable – abús – usos problemàtics

Sobre l'addicció

El medi digital
evoluciona més
ràpid que la
capacitat
d'assimilar-lo

PANORAMA ACTUAL

DSM V: Joc patològic (joc d'apostes)
CIE -11: Videojocs

Sobre l'addicció...

Corrent tradicional

Insisteix en les addiccions

VS

Corrent crítica

*Prova de posar distància entre
l'instrument i la conducta*

1. Trastorns primaris o secundaris? (heroïna o xeringa?)
2. No confondre: Necessitat VS Addicció tecnològica / Afició, hàbit, passió VS Addicció (VJ)
3. Problema transitori a l'adolescència? Sentir-se malament no és sinònim de tenir una malaltia mental.
4. Crítica a PATOLOGITZAR la vida quotidiana.
5. Validació i fiabilitat instruments diagnòstics: per falta de seguiment dels estudis correlacionals, falta d'estudis longitudinals...

- ▶ Les TRIC poden provocar conseqüències negatives (como tot) però l'addicció no és una d'elles.
- ▶ “El mòbil es una enzima” facilita l'accés a conductes addictives: apropa algunes conductes i fa que siguin reforçades amb més rapidesa.
- ▶ Evitar assenyalar i estigmatitzar al jovent!

XAVIER CARBONELL Doctor en Psicologia y Catedràtic de la Universitat Ramón Llull. “**Canvien les preguntes**”

PANORAMA ACTUAL

Diferent usos generacionals

**Comprendre els usos i també les el punt de partida i les creences de les persones que acompanyen*

Infantils – Alpha

Adolescents – Z

Joves – Millennials

Adults –X

Sèniors – Baby boomers

Investigació científica sobre les “TRIC” incipient i dispar. Molt centrada en l’ús (i els seus efectes) i poc en la prevenció i RR

Evolució i transformació

Formes de relacionar-se, compartir, trobar suport...

Exposició, postureig, extimitat

Processar la informació, aprendre...

Vivència de la sexualitat i fenòmens (sèxting, pornografia...)

Noves formes de violència (ciberassetjament, sexpreading...)

Què ens trobem?

Usos problemàtics nous –en període d'estudi- que **redimensionen problemes ja existents**

Problemes de gestió familiar sobre l'ús de les TRIC.

Mals entensos i/o assetjament entre iguals mitjançant les TRIC.

Moltes hores jugant a videojocs o connectats a les xarxes socials.

Algun escàndol de porno o difusió d'imatges íntimes (*Sexpreading*).

Vivències de sexe digital (porno, sexting)

Poca reflexió crítica per part de l'ús de les TRIC (joves, famílies, professionals)

Demandes d'intervenció “APAGAFOCS”

Necessitat formativa dels professionals sobre las TRIC

Base científica molt incipient

Postures radicals sobre la manera de relacionar-se amb les TRIC (Silicon Valley, El dilema de las

Redes Sociales, adicció, adolescència lliure de mòbils....)

Sobre la desigualtat social

1 Bretxa digital

Accés limitat d'internet a la població

- **Raons tecnològiques i econòmiques** (per obtenir els dispositius necessaris per accedir)

Font de desigualtat social

Resultats estudi apunten a que per abordar les desigualtats sociodigitals cal comprendre que **no és una qüestió únicament tecnològica i d'accés, sinó de causes estructurals.**

Calen mesures específiques, efectives i eficients amb l'objectiu de la inclusió sociodigital i el desenvolupament d'una ciutadania digital crítica.

2 Bretxa digital

Accés universal d'internet a la població

- **Condicions d'accés**

- Dispositius
- Connectivitat
- Accessibilitat

- **Qualitat d'ús**

- Intensitat i freqüència
- Diversitat usos
- Competències instrumentals

- **Aprofitament**

- Competències substancials
- Aprofitament àmbit *offline*
- Inclusió sociodigital
- Xarxes d'acompanyament
- Apropiació tecnològica i empoderament

La brecha digital en España: conocimiento clave para la promoción de la inclusión digital // España 2022 – RESUMEN EJECUTIVO (Fundació Ferrer i Guàrdia)

Los de familias con rentas más altas tenían más acceso a esa tecnología, mientras que los de rentas más bajas no. Una diferencia que provocaba que los hijos de familias más ricas tuviesen una ventaja a la hora de desempeñar estudios u ocupar empleos con componente técnico.

El empresario y escritor Seth Godin escribió recientemente sobre **cómo la brecha digital ha dado un vuelco**: los hijos de familias ricas tienen acceso a alternativas a pasar el tiempo frente a una pantalla, mientras que los de familias pobres, que pasan el día trabajando, no tienen recursos económicos ni disponibilidad temporal para ello.

COMPETÈNCIES DIGITALS DE LA JOVENTUT

Dues tendències contraposades

- 1. Visió adultocèntrica, no considera les persones joves com a subjectes actius.** El desenvolupament de competències digitals té un objectiu instrumental, sense fomentar el pensament crític ni apoderar la ciutadania.
- 2. Considerar la població jove com a nadius digitals,** dilueix la importància de les competències ignorant les desigualtats existents de la joventut en considerar-la com una massa homogènia (que es desenvolupa de forma autònoma i participa de forma igualitària en la societat digital).

Aquesta és la primera investigació a Espanya que demostra l'impacte de les desigualtats socials en la capacitat digital de la població. Els seus resultats agafen com a conclusió que la progressiva transformació digital de la societat amplificarà aquestes desigualtats i a llarg termini pot obrir una bretxa profunda entre la ciutadania.

Sandra Gómez: *Investigadora de la fundació Ferrer i Guàrdia especialitzada en les bretxes digitals i autora de diversos estudis sobre efectes socials de la digitalització.*

REPTES EN LA PREVENCIÓ DE PANTALLES

Integrar la prevenció de pantalles a tots els agents socials i educatius que intervenen amb la infància, l'adolescència i la joventut, les famílies també.

Centres d'educació primària i secundària

Formació dels equips directius i docents

Perspectiva i contextualització dels usos de pantalles (usos, fenòmens, riscos...)

Detecció de problemàtiques associades i circuits de derivació.

Com treballar amb l'alumnat de forma preventiva.

Inclusió de les pantalles i entorns digitals als projectes de convivència

Treballar el ciberrespecte, formes de participació positiva, defensa digital...

Capacitació sociodigital de l'alumnat (de consumidors a usuaris crítics i competents)

Tractament de les dades de l'alumnat (fotografies de menors a les XXSS, comptes de correu de google...?)

REPTES EN LA PREVENCIÓ DE PANTALLES

Integrar la prevenció de pantalles a tots els agents socials i educatius que intervenen amb la infància, l'adolescència i la joventut, les famílies també.

Agents socials que intervenen amb les famílies (Ed. Socials, treballadors/es, serveis de psicologia...)

Formació dels agents socials

Perspectiva i contextualització dels usos de pantalles segons etapa evolutiva
(usos, fenòmens, riscos..)

Detecció, intervenció i seguiment de problemàtiques associades

Eines i estratègies per acompanyar individualment a les famílies

Competències sociodigitals

Allunyar a la joventut de la passivitat: alienació

REPTES EN LA PREVENCIÓ DE PANTALLES

Regulació --- la prevenció ambiental o estructural: *és la més efectiva (Becoña, 2021) la clau del seu èxit és modificar l'entorn per reduir els focus de risc, treballa per oferir contextos més saludables i més segurs. (Burkhart, 2011)*

Jocs d'apostes

Regulació de la publicitat i derivades (debilitar la gamblicació de l'esport. Martínez Oró, 2021)

Prohibir que famosos promoguin apostes i jocs d'atzar

Prohibir els "bonos" de benvinguda

Regulació de l'edat d'accés als locals de joc, màquines de joc, webs...

Regular el nombre d'establiments, màquines de joc i apostes

Videojocs

Regulació de les loot boxes (caixes de recompensa) als videojocs sobretot adreçat a infants.

Pay to win (micropagaments avantatge real en el joc, resultant molt difícil guanyar sense pagar)

Pornografia

Verificació d'edat per accedir a les pàgines pornogràfiques

REPTES EN LA PREVENCIÓ DE PANTALLES

Mirada preventiva

Entrenament d'habilitats per a la vida

Visualització de l'adolescència com una etapa vital competent (No incapacitar-los)

Més suport real i no tanta protecció

Perspectiva de gènere

L'avaluació de l'eficàcia i l'impacte dels programes i projectes

Tractament preventiu als MITJANS DE COMUNICACIÓ

Afavoreixen o distorsionen el control del risc real?

Alarmisme, sensacionalisme, incertesa, polèmica i POR.

El nuevo trastorno tecnológico de los adolescentes se llama 'nomofobia'

Se define como el miedo irracional a no tener el móvil entre tus manos, con el que se vive constantemente. ¿Sabes cómo detectarlo y prevenir este problema?

Consejos para frenar la adicción de tu hijo al móvil

Tu hijo adolescente está irritable, se frustra, tiene ansiedad, malas notas... Tal vez es adicto al móvil

MERCEDES BORJA / NOTICIA / 29.02.2020 - 23:16H

DEPRESSIÓN

Claves para frenar a un adolescente adicto al móvil

La peligrosa adicción a las redes sociales

PERILLÓS

Adictos a los 'likes'

Los jóvenes, los verdaderos nativos digitales, dependen tanto de las redes sociales que no distinguen entre la realidad y la virtual

ARCHIVADO EN: ADOLESCENTES, REDES SOCIALES, FACEBOOK, GRAM

Consejos | Psicología y salud mental

Decálogo para evitar la adicción de los adolescentes a las redes sociales

ANSIETAT

ADICCIÓN

infosalus / investigación

Más del 11% de jóvenes con adicción a las redes sociales acaban de traspasar la línea de la depresión

TRASTORNOS

Crece la adicción al móvil entre los jóvenes, que ya reconoce el 45,3% de la población entre 18 y 24 años

Publicado

ADICTES

GoStudent

Home | Para padres | Materias | Tips para

COMPORTEMIENTO INTERNO

Adicción al móvil en los niños: ¿Es tu hijo un adicto al teléfono?

De Carlota Montemayor · marzo 17, 2022

La culpabilització de la víctima

Policía Nacional
@policia · [Follow](#)

Crees morir de amor ¿y le envías fotos sexuales para demostrárselo? ¡ANDA YA! NO HAGAS SEXTING, Evita "morir de la vergüenza" en un futuro

El sèxting

És una pràctica eròtica o sexual que consisteix en l'enviament o recepció de contingut sexual o implícit a través de missatges, vídeos o fotografies mitjançant un dispositiu digital.

Aquesta pràctica és desitjada, lliure i consensuada.

El sexpreading

És la manifestació de la violència de l'acte del sèxting.

És difondre i compartir a persones alienes a la relació els missatges, els vídeos, les fotos que es van rebre.

Hay regalos que no son un juguete

Antes de regalar un teléfono inteligente a tu hijo/hija, consulta sus efectos secundarios.

acoso
cibernético

adicción

ansiedad
y depresión

afecta las
relaciones

trastornos de
la alimentación

distracción
académica

acceso a
apuestas

contenido
sexual

#AdolescenciaLibreDeMoviles

BUSCA TU GRUPO LOCAL EN TELEGRAM O WHATSAPP
#adolescencialibredemoviles
#saludmental #familias #adolescentes
#pactosocial #regulación #escuelas
#ciberbullying

Un regalo amb efectes secundaris

Abans de regalar un telèfon intel·ligent al teu fill/a, consulta els seus efectes secundaris.

assetjament
cibernètic

afecta les
relacions

ansietat i
depresió

distracció
acadèmica

addicció

accés a
apostes

contingut
sexual

trastorns
alimentaris

@ALiureMobil
Adolescència Lliure de Mòbil
#salutmental #families #adolescents
#pactesocial #regulació #escoles
#ciberbullying

imatge: freepik.com

@ADOLESCENCIALLIUR
EMOBIL

Reconnecta

www.eines.coop
info@eines.coop
[@einescoop](https://www.instagram.com/einescoop)

